

Program

Policy



Handlingsplan

Riktlinje

Hot, hat, våld och otillåtenpåverkan mot förtroendevalda

Antagen av den 20 juni 2018

KS 2018/01274-1.3.2

2018-03-28



VÄSTERÅS STAD

Innehållsförteckning

Inledning	3
Syfte	3
Målgrupp för handlingsplanen	3
Mål	3
Efterlevnad	3
Revidering	3
Otillåten påverkan	4
Definitioner	4
Stadens roll och ansvar	5
Stöd	5
Utbildning	5
Samordning och ansvar	5
Samverkan	6
Riktlinje	6

Program	uttrycker värdegrunder och förhållningssätt för arbetet med utvecklingen av Västerås som ort inklusive koncernen Västerås stad
Policy	uttrycker värdegrunder och förhållningssätt för arbetet i koncernen Västerås stad
Handlingsplan	anger strategier och konkreta åtgärder för att nå den politiska viljeinriktningen och fastställda mål på olika nivåer i organisationen
Riktlinje	säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet i handläggning och utförande i koncernen Västerås stad

Inledning

Enligt riktlinjen för trygghet och säkerhet (2014/250-KS-003) ansvarar stadsledningskontoret för att tillhandahålla erforderligt stöd när det gäller de förtroendevaldas säkerhet och trygghet.

Syfte

Syftet med handlingsplanen är att fastställa målbild samt hur Västerås stad ska arbeta för att förebygga, hantera och utvärdera hot, hat, våld eller annan form av otillåten påverkan mot förtroendevalda. Vidare syftar handlingsplanen till att skapa kunskaper utifrån tidigare erfarenheter.

Målgrupp för handlingsplanen

Handlingsplanens målgrupp är:

- *De partipolitiska grupperna i västerås kommunfullmäktige.*
- *Förtroendevalda eller blivande förtroendevalda inom Västerås kommun samt politiska sekreterare*

Mål

Den övergripande målbilden är att Västerås ska arbeta proaktivt för att förebygga och ha förmåga att hantera hot, hot hat och våld riktade mot förtroendevalda inom Västerås kommun och bolag. Målet med denna handlingsplan är att:

- Västerås stad ska ha trygga och säkra förtroendevalda som kan, vågar och vill vara förtroenda valda
- Folkbokförda i Västerås kommun ska våga ha ett förtroendeuppdrag

Efterlevnad

Stadsledningskontoret är ansvarigt att denna handlingsplans efterlevs och är känd av nämnder, förvaltningar och stadens bolag.

Revidering

Denna handlingsplan ska av stadsledningskontoret en gång per mandatperiod revideras och fastställas av kommunstyrelsen.

Stadsledningskontoret trygghet- och säkerhetsprocess är ansvariga för arbetet med revideringen. Revidering ska vara genomförd senast året innan ordinarie val till kommunfullmäktige. Det i syfte att handlingsplanen är uppdaterad och anpassad efter aktuell lagstiftning, tidigare erfarenhet, förändring i vår omvärld, trender och risker.

Otillåten påverkan

Ett gemensamt samlingsnamn för hot, hat och våld är begreppet otillåten påverkan. Det avser olika typer av handlingar som syftar till att påverka förtroendevalda eller medarbetarens beslutsfattande. När denna form av aktivitet genomförs systematiskt eller organiserat så riskerar det att skada det demokratiska systemet och dess förtroende. Otillåten påverkan kan handla om påtryckning eller aktiviteter som:

- Olika former av trakasserier, stalkning eller förföljelse
- Utpressning eller andra straffbara påtryckningar
- Hot om våld
- Fysiskt våld mot person eller egendom
- Korruption i form av otillbörliga erbjudanden av olika slag.

Förtroendevalda kan både bli utsatta för hot, hat och hot om våld. Vad som är vad kan vara svårt att avgöra och det är också en bedömning som är individuell. Hat kan exempelvis upplevas som ett hot men juridiskt kanske det inte är det.

Definitioner

Hot

Hot innebär att någon hotar att skada dig eller din egendom. Hotet som riktas mot dig kan omfatta andra personer, djur eller föremål som har stor betydelse för dig. För att hotet ska vara brottsligt måste du uppfatta hotet som allvarligt. Hot är en form av otillåten påverkan som kan vara allt från att någon har uttalat ett konkret hot, till att någon mottagit ett SMS eller motsvarande om att egendom ska skadas om en förtroendevald eller tjänsteperson inte fattar ett visst beslut eller förhåller sig passiv i sin gärning, som alltid handlar om straffbara gärningar.

Hat

Hat kan ta sig uttryck på många olika sätt och är i grunden ett angrepp på de mänskliga rättigheterna och strider mot principen om alla människors lika värde. Det som kan definiera hat mot förtroendevald eller medarbetare är att den som hatar har en negativ inställning till vissa personers egenskaper. Hat kan handla om att kränka en person, en folkgrupp eller annan sådan grupp av personer som delar vissa egenskaper som till exempel ras, hudfärg, nationellt eller etiskt ursprung, trosbekännelse, sexuell läggning eller annan liknande omständighet. En förtroendevald eller medarbetare behöver inte passa in på någon av dessa beskrivningar för att bli offer för till exempel ett hatbrott. Det räcker med att gärningspersonen tror att du har någon av egenskaperna.

Våld

Våld är när någon uppsåtligt tillfogar en annan person kroppsskada, sjukdom, smärta eller försätter personen i vanmakt eller liknande tillstånd, till exempel förlamar eller bedövar någon. Våld kan också kopplas till hot, hat eller annan otillbörlig påverkan genom att våldet utförs på egendom genom skadegörelse eller liknande.

Stadens roll och ansvar

Västerås stad har genom lag eller andra överenskommelser inget formellt ansvar för de förtroendevalda. Det är däremot Västerås stads angelägenhet att den demokratiska funktionen och processen fungerar utan att förtroendevalda kan bli eller ska känna risk för påverkan eller otrygghet i samband med förtroendeuppdrag och dess åtaganden. Det gäller även för personer som innehar en tjänst som politisk sekreterare. Därför är Västerås stads ambition att ta ett större ansvar för de förtroendevaldas trygghet och säkerhet genom att i möjligaste mån är att likställa de förtroendevalda med medarbetare inom Västerås stad. Ansvaret omfattar alla personer som är folkvalda genom kommunalvalet eller förtroendevalda av fullmäktige, styrelse eller nämnd.

Stöd

Västerås stad ska stödja de förtroendevalda vid situationer där en förtroendevald kan riskera att bli, har blivit eller blir utsatt för hot, hat, våld eller någon annan form av otillåten påverkan. Stödet som ges ska bedömmas från fall till fall och därmed vara anpassat efter situation, risker och hotbilder. Vidare kan de förtroendevalda som har blivit utsatta för hot, hat eller våld få stöd av företagshälsovården.

Utbildning

Samtliga förtroendevalda, politiska sekreterare, nämndsekreterare ska en gång per halvår erbjudas utbildning om att upptäcka, förebygga och hantera hot, hat och våldssituationer. Första tillfället ska ske i början av ny mandatperiod och efter att fullmäktige har förrättat val till nämnder och styrelser.

Samordning och ansvar

Stadsledningskontorets trygghet- och säkerhetsprocess har det övergripande ansvaret gällande utbildning samt att stödja de förtroendevalda vid hot, hat och våldssituationer. Varje förvaltning är ansvarig för sin egen nämnd och dess förtroendevaldas säkerhet och trygghet. Stadsledningskontoret ska vid behov stödja förvaltningarna vid ärenden som rör de förtroendevaldas säkerhet- och trygghet.

Samverkan

Västerås stad ska tillsammans med polisen, säkerhetspolisen och de politiska partiernas egna säkerhetsorganisationer kontinuerligt samverka med varandra i syfte att säkerställa god trygghet- och säkerhet för förtroendevalda.

För att säkerställa god samverkan är stadsledningskontorets trygghet- och säkerhetsprocess ansvarig att 4 gånger per mandatperiod bjuda in till ett samverkansmöte gällande hot, hat och våld mot de förtroendevalda.

Riktlinje

Stadsledningskontorets trygghet- och säkerhetsprocess är ansvarig att en gång per mandatperiod fastställa en riktlinje för hot, hat, våld och otillåtenpåverkan för medarbetare och förtroendevalda. Riktlinjen är mera operativ och beskriver mera i detalj hantering och åtgärder vid händelser. Trygghet- och säkerhetsprocessen är ansvarig för att se till att riktlinjen är känd hos handlingsplanens målgrupp.



VÄSTERÅS STAD

Kontaktcenter: 021-39 00 00

www.vasteras.se